

អៀង សារី ហៅ វ៉ាន់

គោត្តនាម: អៀង

នាម: សារី

សំណុំរឿងលេខ : ០០២/១៩-០៩-២០០៧/អវតក-អជសដ

កាលបរិច្ឆេទនិងទីកន្លែងកំណើត : ថ្ងៃទី២៤ ខែតុលា ឆ្នាំ១៩២៥
នៅភូមិលឿងវ៉ា ខេត្តត្រាវិញ (វៀតណាមខាងត្បូង)

ចាប់ខ្លួន : ថ្ងៃទី១២ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០០៧

មេធាវីការពារក្តី: លោក អាង ឧត្តម (មេធាវីជាតិ) និង លោក
ម៉ៃយើល ខាណាវ៉ាស (Micheal G. KARNAVAS) (មេធាវីអន្តរជាតិ
ជនជាតិអាមេរិក)

ស្ថានភាពបច្ចុប្បន្ន

បច្ចុប្បន្ន ត្រូវចោទប្រកាន់និងបញ្ជូនទៅជំនុំជម្រះពីបទ **ឧក្រិដ្ឋកម្មប្រឆាំងនឹងមនុស្សជាតិ** ការរំលោភបំពានយ៉ាងធ្ងន់ធ្ងរលើអនុសញ្ញាទីក្រុងហ្សឺណែវឆ្នាំ១៩៤៩ ឧក្រិដ្ឋកម្មប្រល័យពូជសាសន៍ទៅលើជនជាតិចាមនិងវៀតណាម និងឧក្រិដ្ឋកម្មនានាដែលមានចែងនិងផ្ដន្ទាទោសតាមមាត្រា ៤, ៥, ៦, ២៩(ថ្មី) និងមាត្រា៣៩(ថ្មី) នៃច្បាប់ស្តីពីការបង្កើតអង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា ចុះថ្ងៃទី២៧ ខែតុលា ឆ្នាំ២០០៤។

សវនាការបឋមបានចាប់ផ្ដើមនៅថ្ងៃទី២៧ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១១។

ការអានបទចោទប្រកាន់ប្រឆាំងនឹងជនជាប់ចោទក្នុងសំណុំរឿង ០០២ គ្រោងប្រព្រឹត្តទៅនៅថ្ងៃទី២១-២៤ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០១១ ហើយសវនាការលើអង្គសេចក្ដីនឹងចាប់ផ្ដើមពីថ្ងៃទី២៨ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០១១។

**តួនាទីក្នុងរបប
កម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ**

ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី និងរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងការបរទេសនៃរបបកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ
សមាជិកគណៈកម្មាធិការអចិន្ត្រៃយ៍និងគណៈកម្មាធិការមជ្ឈិមនៃបក្សកុម្មុយនីស្តកម្ពុជា

**បទចោទប្រកាន់
សំខាន់ៗ**

អៀង សារី ត្រូវបានចោទប្រកាន់ថា មានការទទួលខុសត្រូវតាមរយៈការធ្វើសកម្មភាព ឬបរាជ័យក្នុងការទប់ស្កាត់ (រួមបញ្ចូលទាំងការប្រព្រឹត្តតាមរយៈឧក្រិដ្ឋកម្មរួម) បញ្ហា ញុះញង់ រៀបចំផែនការ ដឹកនាំ ឬសមគំនិត ដោយការជួយឬជំរុញ ឬបង្កលក្ខណៈងាយស្រួលដល់ការប្រព្រឹត្តឧក្រិដ្ឋកម្ម ឬទទួលខុសត្រូវក្នុងនាមជាអ្នកដឹកនាំ ចំពោះឧក្រិដ្ឋកម្មដូចខាងក្រោម ដែលត្រូវបានប្រព្រឹត្តនៅចន្លោះពីថ្ងៃទី១៧ ខែមេសា ឆ្នាំ១៩៧៥ ដល់ថ្ងៃទី១៦ ខែមករា ឆ្នាំ១៩៧៩៖

ឧក្រិដ្ឋកម្មប្រឆាំងនឹងមនុស្សជាតិ ៖ មនុស្សឃាត ការសម្លាប់ផ្តាច់ពូជ ការដាក់ក្នុងមន្ទីរឃុំឃាំង ការធ្វើទារុណកម្ម និងអំពើអមនុស្សធម៌ផ្សេងទៀត។

ឧក្រិដ្ឋកម្មប្រល័យពូជសាសន៍ ៖ ការសម្លាប់ក្រុមជនជាតិវៀតណាម និងចាម។
ការរំលោភបំពានយ៉ាងធ្ងន់ធ្ងរទៅលើអនុសញ្ញាទីក្រុងហ្សឺណែវឆ្នាំ១៩៤៩៖ មនុស្សឃាតដោយចេតនា ការធ្វើទារុណកម្មឬការប្រព្រឹត្តអមនុស្សធម៌ ការបង្កដោយចេតនាឱ្យមានរបួសធ្ងន់ធ្ងរឬឱ្យមានការឈឺចាប់ដល់រូបរាងកាយឬសុខភាព ការដកហូតដោយចេតនាពីឈ្លើយសឹកឬជនស៊ីវិលនូវសិទ្ធិទទួលបានការកាត់ក្តីដោយយុត្តិធម៌ ការបង្ខាំងនិងការនិរទេសជនស៊ីវិលដោយខុសច្បាប់។

អៀង សារី បានបដិសេធរាល់បទចោទប្រកាន់ទាំងអស់មកលើគាត់។

ប្រវត្តិបង្គាប់ខ្លួន

អៀង សារី គឺជាអតីតសិស្សនៅវិទ្យាល័យស៊ីសុវត្ថិ ក្រុងភ្នំពេញ។ លោកបានទទួលអាហារូបករណ៍ទៅសិក្សានៅវិទ្យាល័យកុងដ័រសេ និងនៅវិទ្យាស្ថានសិក្សានយោបាយក្រុងប៉ារីសប្រទេសបារាំង។ លោកបានចូលជាសមាជិកបក្សកុម្មុយនីស្តបារាំងក្នុងឆ្នាំ១៩៥១។ អៀង សារី ត្រូវបានគេជឿថាបានចូលរួមជាមួយ ខៀវ សំផន ក្នុងការបង្កើតចលនាម៉ាក្សស៊ីស ក្នុងស្រទាប់និស្សិតកម្ពុជានៅប្រទេសបារាំង។ បន្ទាប់ពីវិលត្រឡប់មកកម្ពុជាវិញក្នុងឆ្នាំ១៩៥៧ អៀង សារី បានក្លាយជាគ្រូបង្រៀនប្រវត្តិវិទ្យានៅវិទ្យាល័យស៊ីសុវត្ថិ និងជាសមាជិកសកម្មនៃបក្សកុម្មុយនីស្តកម្ពុជា។ អៀង សារី បានរត់ចូលព្រៃដើម្បីចូលរួមជាមួយចលនាខ្មែរក្រហមនៅឆ្នាំ១៩៦៣។

ក្នុងអំឡុងសង្គ្រាមស៊ីវិលពីឆ្នាំ១៩៧១-១៩៧៥ លោកបានចូលរួមជាមួយរាជរដ្ឋាភិបាលបង្រួបបង្រួមជាតិកម្ពុជា និងជាបេសកជនពិសេសរបស់រណសិរ្សរួមជាតិខ្មែរ។

ព័ត៌មានទាក់ទងនឹងសំណុំរឿង

ពេលដែលខ្មែរក្រហមឡើងកាន់អំណាចនៅឆ្នាំ១៩៧៥ អៀង សារី ក៏បានក្លាយទៅជា ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រីទទួលបន្ទុកកិច្ចការបរទេស។ អៀង សារី បានរត់ភៀសខ្លួនទៅ ប្រទេសថៃនៅពេលដែលរបបខ្មែរក្រហមដួលរលំក្នុងឆ្នាំ១៩៧៩។ គាត់ត្រូវបានកាត់ ទោសកំបាំងមុខពីបទប្រល័យពូជសាសន៍ និងត្រូវផ្ដន្ទាទោសប្រហារជីវិតដោយ តុលាការប្រជាជនបដិវត្តន៍កម្ពុជានៅភ្នំពេញ។ អៀង សារី បានបន្តត្រួតទើបស់ខ្លួន ក្នុងរដ្ឋាភិបាលនិរទេស ប៉ុន្តែបានផ្ទេរមុខតំណែងជារដ្ឋមន្ត្រីការបរទេសទៅឱ្យ ខៀវ សំផន បន្ទាប់ពីការបង្កើតរដ្ឋាភិបាលចម្រុះកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យក្នុងឆ្នាំ១៩៨២។ អៀង សារី បានចាកចេញពីចលនាខ្មែរក្រហមជាមួយនឹងកងកម្លាំងយោធារាប់ពាន់ នាក់នៅខែសីហាឆ្នាំ១៩៩៦ ជាមួយនឹងព្រះរាជក្រឹត្យលើកលែងទោសចំពោះសាលក្រម ឆ្នាំ១៩៧៩ និងការលើកលែងទោសពីសំណាក់ព្រះករុណាព្រះបាទ នរោត្តម សីហនុ ពីការកាត់ទោសក្រោមច្បាប់ដាក់ខ្មែរក្រហមនៅក្រៅច្បាប់ក្នុងឆ្នាំ១៩៩៤។

ប្រវត្តិនៃសំណុំរឿង

- ១២ វិច្ឆិកា ២០០៧ អៀង សារី ត្រូវនគរបាលយុត្តិធម៌ចាប់និងឃុំខ្លួន។
- ១៤ វិច្ឆិកា ២០០៧ សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតចេញដីកាសម្រេចឃុំខ្លួន អៀង សារី ជាបណ្តោះអាសន្នសម្រាប់រយៈពេលមួយឆ្នាំ។
- ១៥ មករា ២០០៨ អៀង សារី ដាក់ពាក្យបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ប្រឆាំងនឹងដីកាឃុំខ្លួនគាត់ ជាបណ្តោះអាសន្ន។
- ១៧ តុលា ២០០៨ អង្គបុរេជំនុំជម្រះបដិសេធបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់ អៀង សារី ប្រឆាំងនឹងដីកាឃុំខ្លួនគាត់ជាបណ្តោះអាសន្ន។
- ១០ វិច្ឆិកា ២០០៨ សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតចេញដីកាសម្រេចពន្យារពេលឃុំខ្លួន អៀង សារី ជាបណ្តោះអាសន្នសម្រាប់រយៈពេលមួយឆ្នាំទៀត។
- ១០ ធ្នូ ២០០៨ អៀង សារី ដាក់ពាក្យបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ប្រឆាំងនឹងដីកាពន្យារ ពេលឃុំខ្លួនគាត់ជាបណ្តោះអាសន្ន។
- ២៦ មិថុនា ២០០៩ អង្គបុរេជំនុំជម្រះបដិសេធបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់ អៀង សារី ប្រឆាំងនឹងដីកាពន្យារពេលឃុំខ្លួនគាត់ជាបណ្តោះអាសន្ន។
- ១០ វិច្ឆិកា ២០០៩ សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតចេញដីកាសម្រេចពន្យារពេលឃុំខ្លួន អៀង សារី ជាបណ្តោះអាសន្នសម្រាប់រយៈពេលមួយឆ្នាំទៀត។

ព័ត៌មានទាក់ទងនឹងសំណុំរឿង

- ៧ ធ្នូ ២០០៩ អៀង សារី ដាក់ពាក្យបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ប្រឆាំងនឹងដីកាពន្យារពេលឃុំខ្លួនគាត់ជាបណ្តោះអាសន្ន។
- ១៤ មករា ២០១០ សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតចេញសេចក្តីជូនដំណឹងទៅ អៀង សារី អំពីការពិចារណារបស់សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតក្នុងការធ្វើសេចក្តីសន្និដ្ឋានបញ្ចប់ការស៊ើបអង្កេត។
- ៣០ មេសា ២០១០ អង្គបុរេជំនុំជម្រះបដិសេធបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់ អៀង សារី ប្រឆាំងនឹងដីកាពន្យារពេលឃុំខ្លួនគាត់ជាបណ្តោះអាសន្ន។
- ១៩ កក្កដា ២០១០ សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតបញ្ជូនឯកសារសំណុំរឿងទៅសហព្រះរាជអាជ្ញា ដើម្បីឱ្យសហព្រះរាជអាជ្ញារៀបចំសេចក្តីសន្និដ្ឋានស្ថាពរ ។
- ១៦ សីហា ២០១០ សហព្រះរាជអាជ្ញាចេញសេចក្តីសន្និដ្ឋានស្ថាពរ និងលើកសំណើទៅសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតឱ្យចោទប្រកាន់ អៀង សារី និងបញ្ជូនសំណុំរឿងទៅជំនុំជម្រះ។
- ១៥ កញ្ញា ២០១០ សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតចេញដីកាដោះស្រាយ ដោយចោទប្រកាន់ អៀង សារី និងបញ្ជូនសំណុំរឿងទៅជំនុំជម្រះ។ អៀង សារី ត្រូវបានបន្តឃុំខ្លួននៅក្នុងមន្ទីរឃុំឃាំងជាបណ្តោះអាសន្នរហូតដល់ពេលដែលត្រូវនាំយកទៅជំនុំជម្រះនៅចំពោះមុខអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង។
- ២២ តុលា ២០១០ អៀង សារី ដាក់ពាក្យបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ជំទាស់ទៅនឹងយុត្តាធិការនៃដីកាដោះស្រាយ។
- ១៣ មករា ២០១១ អង្គបុរេជំនុំជម្រះបានបញ្ជាក់និងធ្វើវិសោធនកម្មដោយផ្នែកទៅលើបទចោទប្រកាន់ប្រឆាំងនឹង អៀង សារី ដែលមានចែងនៅក្នុងដីកាដោះស្រាយ និងសម្រេចបញ្ជូនសំណុំរឿងទៅជំនុំជម្រះ។ អៀង សារី ត្រូវបានបន្តឃុំខ្លួននៅក្នុងមន្ទីរឃុំឃាំងជាបណ្តោះអាសន្នរហូតដល់ពេលដែលត្រូវនាំយកទៅជំនុំជម្រះនៅចំពោះមុខអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង។

ព័ត៌មានទាក់ទងនឹងសំណុំរឿង

- ៤ ឧសភា ២០១១ អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងបើកសវនាការលើពាក្យសុំដោះលែងពីមន្ទីរឃុំឃាំងរបស់ អៀង សារី។
- ១២ ឧសភា ២០១១ អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងបដិសេធពាក្យសុំដោះលែងពីមន្ទីរឃុំឃាំងរបស់ អៀង សារី។
- ២៧-៣០ មិថុនា ២០១១ សវនាការបឋមលើសំណុំរឿង ០០២។ អៀង សារី ត្រូវនាំទៅជំនុំជម្រះក្តីនៅចំពោះមុខអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង។
- ២២ កញ្ញា ២០១១ អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងសម្រេចបំបែកកិច្ចដំណើរការនីតិវិធីក្នុងសំណុំរឿង ០០២ ជាផ្នែកតូចៗ ដើម្បីជំនុំជម្រះនិងវិនិច្ឆ័យសេចក្តីដាច់ដោយឡែកពីគ្នា។
- ២២ កញ្ញា ២០១១ អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងសម្រេចលុបបទចោទប្រកាន់នានាក្រោមក្រមព្រហ្មទណ្ឌកម្ពុជាឆ្នាំ១៩៥៦ ចេញពីដីកាបញ្ជូនសំណុំរឿង ០០២ ទៅជំនុំជម្រះ។
- ២១-២៤ វិច្ឆិកា ២០១១ អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងនឹងស្តាប់ការអានបទចោទប្រកាន់របស់សហព្រះរាជអាជ្ញា ប្រឆាំងនឹងជនជាប់ចោទក្នុងសំណុំរឿង ០០២ និងការឆ្លើយតបរបស់ជនជាប់ចោទឬមេធាវីការពារក្តី។
- ៥ ធ្នូ ២០១១ អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងចាប់ផ្តើមបើកសវនាការលើអង្គសេចក្តីក្នុងសំណុំរឿង ០០២។

*ដីកានិងសេចក្តីសម្រេចទាំងនេះ និងផ្សេងៗទៀត សូមមើល: <http://www.eccc.gov.kh/document/court>

ព័ត៌មានទាក់ទងនឹងសំណុំរឿង

អង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា

ព័ត៌មានទាក់ទងនឹងសំណុំរឿងនេះរៀបចំដោយផ្នែក
កិច្ចការសាធារណៈនៃ អ.វ.ត.ក ដើម្បីជំនួយដល់
សាធារណជន ឲ្យមានការយល់ដឹងអំពីសំណុំរឿង
នៅចំពោះមុខ អ.វ.ត.ក។ ឯកសារនេះពុំមែនជា
ឯកសារផ្លូវការផ្នែកច្បាប់ណាមួយនោះទេ បើទោះបី
ជាមានការខិតខំប្រឹងប្រែងអស់ពីលទ្ធភាពដើម្បីធានា
ដល់តម្លាភាពព័ត៌មានក៏ដោយ។

អាសយដ្ឋាន: ផ្លូវជាតិលេខ ៤ សង្កាត់ចោមចៅ
ខ័ណ្ឌដង្កោ ប្រអប់សំបុត្រលេខ៧១
រាជធានីភ្នំពេញ ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ទូរស័ព្ទ: (៨៥៥)២៣ ២១៩ ៨១៤
ទូរសារ: (៨៥៥) ២៣ ២១៩ ៨៤១
សារអេឡិកត្រូនិក: info@eccc.gov.kh

<http://www.eccc.gov.kh>